

Ústavu pro studium totalitních režimů by pražský Petschkův palác slušel

- Budova má z pohledu historie jedinečný *genius loci*
- Jedná se o ekonomicky výhodnou variantu
- Vznikne zde moderní badatelna, muzeum a knihovna
- Objekt je dobře dostupný pro odbornou i širokou veřejnost

(29. 6. 2023) - Ústav pro studium totalitních režimů (ÚSTR) je největší paměťovou institucí v České republice. Přesto již sedm let nemá své sídlo a musí fungovat v provizorních podmínkách na různých místech Prahy. Vláda ČR se aktuálně zabývá hledáním nového sídla této instituce, které by odpovídalo evropskému trendu využívat k tomuto účelu stavby s pohnutou minulostí z dob nacistického či komunistického teroru. Petschkův palác je ideální varianta.

Pokud se nepodaří najít vhodnou budovu v majetku státu, hrozí, že bude nutné i nadále platit komerční nájem v pronajatých prostorách (v řádu desítek miliónů korun), což by v situaci zvýšené rozpočtové odpovědnosti bylo nevhodné. Navíc přesun části Ministerstva průmyslu a obchodu z Petschkova paláce do budov ve vlastnictví státu a Ústavu pro studium totalitních režimů do Petschkova paláce je **finančně nejvýhodnější variantou**, která nezatěžuje stát náklady vyplácenými soukromým subjektům a vede k provozním úsporám ve státních budovách, jež už v současnosti jsou vybaveny pro úřední činnost.

Budova je kapacitně dosti velká na to, aby se do ní vešli všichni zaměstnanci ÚSTR, kteří v tuto chvíli působí na dvou (od sebe značně vzdálených) místech v hlavním městě. Zcela mimo provoz pro veřejnost je Knihovna Jána Langoše přibližně s 10 000 knižními tituly, omezen je i celkový počet pořádaných odborných konferencí, seminářů a přednášek pro veřejnost. Pro prestižní a velmi aktuální konference, workshopy, prezentace výsledků výzkumů a také skladové prostory pro své výstavy, knižní a časopisecké tituly si musí ÚSTR dnes prostory komerčně pronajímat. Do „Pečkárný“ by se navíc přesunula i část pracovníků Archivu bezpečnostních složek z pracoviště Na Struze, které je pro skladování

archiválií zcela nevhodné. Nachází se v záplavovém území, což by mohlo v případě přírodní katastrofy znamenat tragédii z hlediska historických pramenů. A nevyhovující je také podle statického posudku. Úhrnem by se do Petschkova paláce mělo přesunout přibližně 200 osob, což víceméně odpovídá současnému obsazení budovy ze strany zaměstnanců ministerstva. Podle odhadu Úřadu pro zastupování ve věcech majetkových by se náklady na přestěhování ÚSTR měly pohybovat v řádu statisíců korun.

„Z prostoru, v němž prolévalo krev přes 30 tisíc českých vlastenců, by se mělo stát důstojné místo piety, úcty a naší hrdosti,“ říká ředitel ÚSTR docent Ladislav Kudrna. *„Chtěli bychom budovu co nejlíc otevřít široké veřejnosti. Počítáme zde kromě **moderní badatelný a knihovny** také s konáním nejrůznějších **odborných a historických akcí** a rovněž zde plánujeme vytvořit **Muzeum zločinů nacistického a komunistického režimu**, jako je tomu v případě podobných institucí v zahraničí.“*

Podle zákona musí Ústav pro studium totalitních režimů sídlit v hlavním městě, což je logické s ohledem na množství zde se nacházejících archivů a snadnou dostupnost pro odbornou i širokou veřejnost.